

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1197/2022
08.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Лукавац, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Новом Саду К-709/19 од 09.03.2022. године и КВ 497/2022 од 14.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 08.11.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Лукавац, поднет против правноснажних решења Основног суда у Новом Саду К-709/19 од 09.03.2022. године и КВ 497/2022 од 14.09.2022. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Новом Саду К-709/19 од 09.03.2022. године одбијен је као неоснован захтев окривљеног, поднет преко браниоца адвоката Јелене Лукавац дана 02.03.2022. године, за накнаду трошкова кривичног поступка на име награде и нужних издатака браниоца.

Решењем Основног суда у Новом Саду КВ 497/2022 од 14.09.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Лукавац, изјављена против решења Основног суда у Новом Саду К-709/19 од 09.03.2022. године.

Против напред наведених правноснажних решења о трошковима кривичног поступка, захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА - адвокат Јелена Лукавац, због повреде закона из члана 441.став 4. у вези члана 262. став 1. и 2. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијана решења укине или иста преиначи у складу са наводима из захтева, као и да браниоцу окривљеног досуди и трошкове другостепеног поступка одређене у жалби на првостепено решење и трошкове настале пред Врховним касационим судом у износу од 33.000,00 динара.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, па је у седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцена навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. у вези члана 262. став 1. и 2. ЗКП, обзиром да је у пресуди Основног суда у Новом Саду К-709/19 од 01.10.2020. године одређено да у односу на оба кривична дела, поводом којих је вођен кривични поступак, трошкови поступка падну на терет буџета, а да је недостајао само податак о висини трошкова, те да је бранилац приложила захтев за накнаду трошкова, у коме је потраживала износ од 142.500,00 динара, у складу са Тарифом. Даље се наводи да је првостепени суд у изреци правноснажне пресуде К-709/19 одредио да трошкови кривичног поступка падну на терет буџета и у односу на кривично дело за које је окривљени оглашен кривим и у односу на кривично дело за које је оптужба одбијена, из ког разлога није ни било потребе да се издвајају трошкови који су настали поводом одбране за кривично дело у односу на које је оптужба одбијена.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Лукавац је неоснован, а ово из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је против окривљеног АА вођен кривични поступак по оптужном предлогу Основног јавног тужиоца у Новом Саду Кт бр. 1286/17 од 16.04.2019. године, којим му је стављено на терет извршење кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ и кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ.

Правноснажном пресудом Основног суда у Новом Саду К-709/19 од 01.10.2020. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 5 месеци. Према окривљеном је изречена и мера безбедности одузимања предмета, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде. На основу члана 264. став 4. Законика о кривичном поступку окривљени је ослобођен плаћања судског паушала и трошкова кривичног поступка и одлучено је да исти падају на терет буџета. Истом пресудом, према окривљеном АА је, на основу члана 422. тачка 1) ЗКП одбијена оптужба да је извршио кривично дело угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ и у односу на то кривично дело, на основу члана 265. став 1. Законика о кривичном поступку, одлучено је да трошкови кривичног поступка падну на терет буџетских средстава суда.

Окривљени је преко браниоца – адвоката Јелене Лукавац дана 23.02.2022. године, а након правноснажног окончања поступка, поднео захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од 142.500,00 динара. Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, Основни суд у Новом Саду је побијаним првостепеним решењем одбио захтев браниоца као неоснован, обзиром да се не могу издвојити трошкови кривичног поступка настали у погледу кривичног дела у односу на које је оптужба одбијена, а веће из члана 21. став 4. ЗКП Основног суда у Новом Саду

је решењем КВ 497/2022 од 14.09.2022. године потврдило наведену одлуку, прихватајући разлоге из првостепеног решења.

Одредбом члана 264. став 1. ЗКП, прописано је да ће суд, када окривљеног огласи кривим, у пресуди изрећи да је окривљени дужан да накнади трошкове кривичног поступка. Ставом 2. истог члана прописано је да лице које је окривљено за више кривичних дела није дужно да накнади трошкове у погледу дела за које је ослобођен од оптужбе, уколико се ти трошкови могу издвојити из укупних трошкова.

Дакле, наведеном законском одредбом је предвиђено издвајање трошкова кривичног поступка само под условом ако суд нађе да се ти трошкови могу издвојити из укупних трошкова, али не и обавеза суда да то мора да учини, у сваком конкретном случају. Имајући у виду цитирану законску одредбу, те да је суд у конкретном случају, на основу података у списима предмета, нашао да се не могу издвојити трошкови кривичног поступка настали у погледу кривичног дела у односу на које је оптужба одбијена и то кривичног дела из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, из разлога што је за оба кривична дела, која су окривљеном стављена на терет (кривично дело из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ и кривично дело из члана 246а став 1. КЗ) вођен јединствен кривични поступак и што се ради о трошковима на име приступа браниоца на главни претрес, увида у списе предмета, присуствовање рочишту за изрицање кривичне санкције, саставу поднеска са трошковником, који се не могу издвојити из укупно насталих трошкова, а које све радње је бранилац окривљеног предузимао у току поступка и односе се на оба кривична дела, дакле ради се о јединственој одбрани, то се неосновано захтевом браниоца окривљеног указује да је учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Поред изнетог, по ставу Врховног касационог суда, неосновано се захтевом указује да није било места раздвајању трошкова, јер је у односу на оба кривична дела, односно и у односу на кривично дело за које је окривљени оглашен кривим (неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ) и у односу на кривично дело за које је оптужба одбијена (угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ) одлучено да трошкови поступка падну на терет буџета.

Одредбом члана 264. став 4. ЗКП прописано је да у одлуци којом решава о трошковима, суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) – 6) и тачка 9), као и награде за вештака и постављеног стручног саветника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног и лица која је он дужан да издржава, а ако се ове околности утврде после доношења одлуке о трошковима председник већа, односно судија појединац може посебним решењем ослободити окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Ослобађање окривљеног од плаћања трошкова предвиђено у члану 264. став 4. ЗКП представља изузетак од правила према којем се одлука о трошковима примарно заснива на кривици за њихов настанак. Окривљени се, због лошијег материјалног стања ослобађа плаћања трошкова који су претходно исплаћени из средстава органа поступка и које треба вратити буџету, као и плаћања паушалног износа. Позивањем на овај основ, окривљени се не може ослободити плаћања трошкова који не иду у корист буџета, већ у корист трећих лица, попут трошкова који су начињени поводом награде и нужних издатака браниоца, нужних издатака приватног тужиоца, оштећеног као

тужиоца, оштећеног и њихових законских заступника, као и награде и нужних издатака њихових пуномоћника. У том смислу када суд окривљеног огласи кривим, није овлашћен да одлучи да сви трошкови падну на терет буџетских средстава, јер они укључују, поред осталог, награду и нужне издатке браниоца које је код донете осуђујуће пресуде дужан да сноси окривљени.

Имајући у виду наведену одредбу члана 264. став 4. ЗКП, као и чињеницу да се ради о изабраном браниоцу, чију награду и нужне издатке је дужно да накнади заступано лице, у конкретном случају окривљени АА, те како напред наведена награда и нужни издаци спадају у трошкове кривичног поступка, који су опредељени и прецизирани у члану 261. став 2. тачка 7) ЗКП, то сходно цитираној одредби члана 264. став 4. ЗКП, не представљају трошкове којих се окривљени може ослободити.

Суд је имао у виду и пресуду Врховног касационог суда Кзз 379/2020 од 20.05.2020. године на коју се бранилац у захтеву за заштиту законитости позива, али налази да у конкретном случају чињенично стање, а и кривичноправна ситуација нису исти, те се наведена одлука не може применити у овом конкретном предмету и у овој кривичнопроцесној ситуацији.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић